

КУЛЬТУРА 10

Лекція #3:

ВІЗАНТІЙСЬКИЙ

СТИЛЬ

ІКОНИ, ІКОНОСТАСИ

ІКОНИ

- ❖ Ікона, це у візантійському стилі зображення (depiction) Христа, Богородиці, святих або подій із Святого Письма, виконані на окремій дощі.
- ❖ Рідше ікона написана на кам'яній або металевій плиті.
- ❖ В деяких частинах України, популярно писати ікони на склі.
- ❖ Ікони теж можуть бути у формі мозаїки чи емалії.

- ❖ Ікона, є предметом релігійного шанування.
- ❖ Ікони пишеться дуже специфічною технікою та за канонами традиційних приписів (rules).
- ❖ Липову (linden), дубову (oak) або кипарисову (cypress) дошку покривають кількома шарами (layers) левкасу (алябастер з клеєм).
- ❖ Рисунок пишуть золотом, та темперою (яйцевою фарбою).
- ❖ В кінці покривають ікону оливним полоском (varnish)

- ❖ Перші ікони прийшли в Україну із Візантії, в 9-му і 10-му ст.
- ❖ Найстарші ікони які збереглися до наших часів походять із 11-го і 12-го ст.
- Велика Панагія також знана як Ярославська Оранта. Св. Алімпій, кінець 11-го ст.

❖ Поміж ікон які писали українські іконописи, знаходяться понад 180 чудотворних.

➤ Пochaївська чудотворна ікона Божої Матері, XVI ст.

- ❖ Українські іконописи придбали для ікони народний український характер, який уже з кінцем 11 ст. називався «українським стилем іконопису».
- ❖ Найчастіше пишуть ікони Божої Матері та Богородицю із дитятком Ісусом, або св. от. Миколая Чудотворця.
- ❖ Інші популярні ікони: Ісус Христос учитель, Іван Хреститель, архангели Михаїл та Гавриїл, свяченомученики Юрій і Дмитро, Василій, св. Іван Золотоустий.

- ❖ Ікони по нинішній день є предметами дарування – в родинних обрядах на хрестини, на весілля, на похорон.
- ❖ Ікони також дарували князі, візантійські цісарі, митрополити і священники.
- ❖ Ікони теж часто ставали здобиччю (loot) воєнних походів.
- ❖ В таких обставинах закрали вороги України багато славних ікон, як наприклад Вишгородську ікону та Бельзьку ікону.

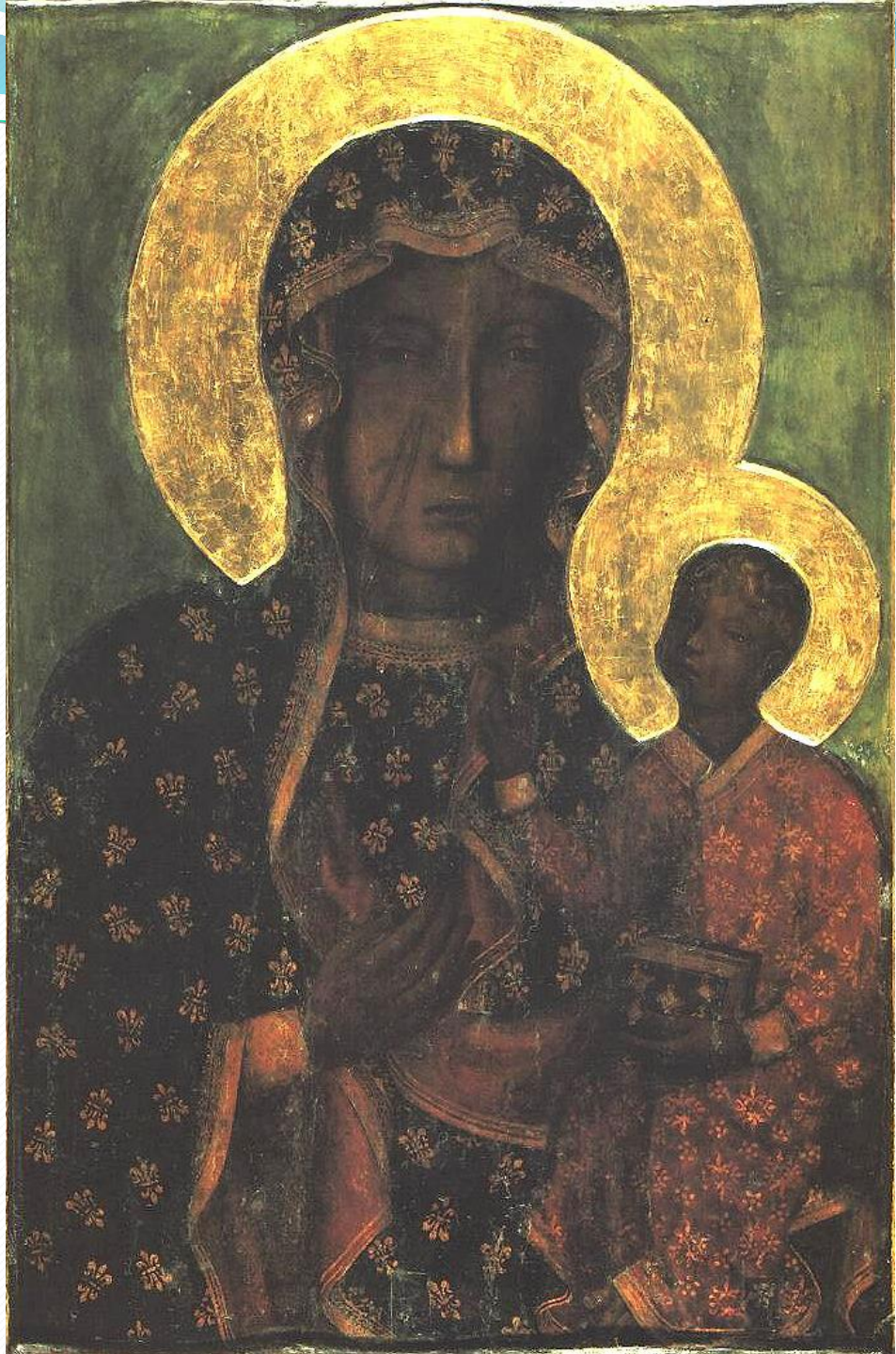

- **Вишгородська ікона** **Божої Матері**, знана теж як **Володимірська** — чудодійна православна ікона.
- У 1155 р. Суздальський князь, Андій Боголюбський викрав її з Вишгорода біля Києва.
- Зараз ікона знаходиться у Третьяковській галереї у Москві.

- **Ченстоховська ікона Божої Матері** або **Белзька ікона Божої Матері** — чудотворна ікона Богородиці, написана, за переказами, євангелістом Лукою в Єрусалимі.
- Через темний відтінок обличчя також відома як «Чорна Мадонна».
- Ікона зберігається в монастирі паулінів Ясна Ґура, розташованому в польському місті Ченстохова.

❖ Найславніші
українські ікони:

- Ігорівська
чудотворна ікона
Божої Матері

❖ Найславніші українські ікони:

- Печерська
(Свенська) ікона
Божої Матері;
Алімпій, 1228 р.

❖ Найславніші українські ікони:

- Чернігівська чудотворна ікона Божої Матері;
- Власність Островських князів.

❖ Найславніші українські ікони:

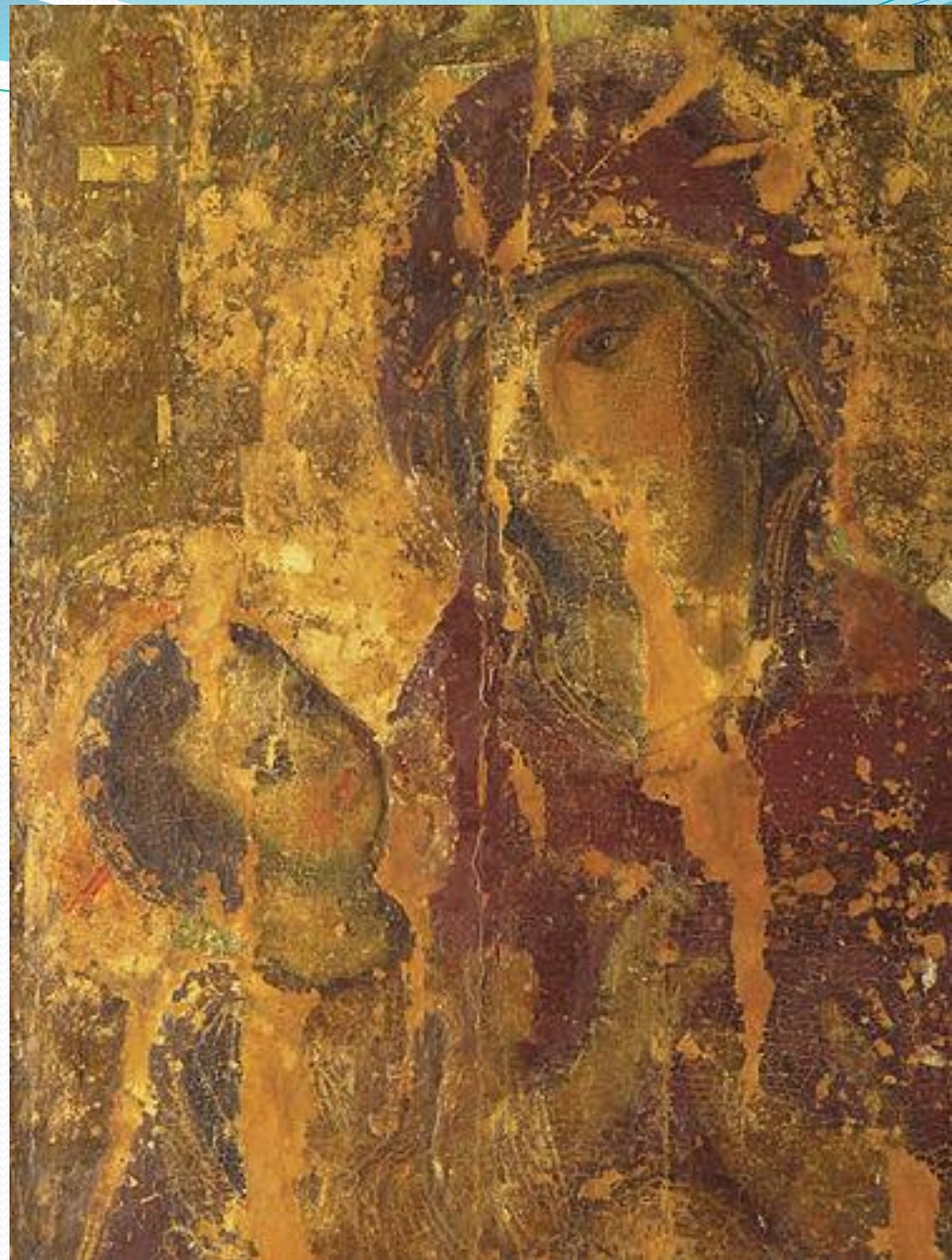
- Почаївська чудотворна ікона Божої Матері;
- Зберігається у Почаївській Лавр (Почаїв, Тернопільської області).

❖ Найславніші українські ікони:

- Холмська ікона Божої Матері — чудотворна ікона Божої Матері.
- Особливо шанована християнами Західної України.
- Ікона знаходиться у музеї Волинської ікони в місті Луцьку.

❖ Найславніші українські ікони:

- Ікона Божої Матері Зарваницької
- Святиня Зарваниці, датується серединою XVII ст.
- За легендою, існував ще образ XIII ст.

❖ Найславніші українські ікони:

- Гошівська чудотворна ікона Божої Матері — чудотворна ікона Божої Матері.
- 1704-1705.

❖ Найславніші українські ікони:

- Жировицька ікона Божої Матері — ікона Богородиці, що з'явилася в Жировичах коло 1470 р.

❖ Найславніші
українські ікони:

- Тереховельська
чудотворна ікона

ТЕРЕХОВЛЯНСЬКА ЧУДОТВОРНА ІКОНА БОГОРОДИЦІ

❖ Найславніші
українські ікони:

➤ Марія Повч

❖ Найславніші
українські ікони:

- Покр́ова
Пресвято́ї
Богорóдиці
Запорізької Січі.

